

KVALITETSDEKLARATION

Gymnasieskolan: Etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskolan

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Skolväsende och barnomsorg

Produktkod

UF0139

Referenstid

År 2020

Sveriges officiella
statistik

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population.....	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	4
1.2.5 Referenstider.....	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden.....	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	7
3 Aktualitet och punktlighet.....	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet.....	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken.....	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation.....	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	8
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	8
Allmänna uppgifter.....	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet.....	9
E EU-reglering och internationell rapportering.....	9
F Historik.....	9
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken avser att visa ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskolan. Statistiken visar även vilken bransch ungdomar arbetar i för de som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter examen. För ungdomar som var högskolestuderande efter examen från högskoleförberedande program visas vilka högskoleämnen de läser.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistikens övergripande ändamål är att bilda underlag för analys, uppföljning och utvärdering av gymnasieskolornas verksamhet på nationell och lokal nivå.

Statistik om etablering på arbetsmarknaden eller fortsatta studier efter gymnasieskola utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå. För mer information om Skolverkets statistik, se <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik>.

Statistiken utgår ifrån måttet *etableringsstatus*. Uppföljningstiderna är ett, tre och fem år efter gymnasieskolan.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken över etablering på arbetsmarknaden eller fortsatta studier efter gymnasieskola har användare såväl inom som utanför utbildningssektorn. Informationsbehovet omfattar övergripande statistik om vad ungdomar gör efter gymnasieskolan per kön, program och inriktning.

De främsta användarna är Skolverket (det nationella uppföljningssystemet samt Sveriges Officiella Statistik), Utbildningsdepartementet, myndigheter, branschorganisationer, skolenheter, kommuner och andra skolhuvudmän, företag, forskare och massmedia.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken innehåller skattningar av andelen ungdomar som har etablerat sig på arbetsmarknaden eller studerat vidare efter gymnasieskolan. Detta görs med hjälp av ett mått som heter *etableringsstatus* (för mer information se avsnitt 1.2.2).

1.2.1 Objekt och population

Målobjekt utgörs av personer som uppfyller två kriterier. Det första är att personerna har varit folkbokförda i Sverige 31/12 2020. Det andra är att personerna har slutfört gymnasieskolan ett, tre respektive fem år före referenstiden eller har påbörjat gymnasiestudierna och är födda samma år som de som har slutfört studierna. Samtliga målobjekt utgör målpopulationen. Intressepopulationen överensstämmer väl med målpopulationen. En liten skillnad är dock att målpopulationen utgår ifrån ett specifikt datum där

målobjektet ska vara folkbokfört medan intressepopulationen avser hela kalenderåret.

1.2.2 Variabler

Mål- och observationsvariabler överensstämmer väl och nedan redovisas de huvudsakliga målvariablerna.

Etableringsstatus. Är en härledd variabel som huvudsakligen utgår ifrån uppgifter som finns i SCB:s LISA databas.¹ Kategorierna i variabeln etableringsstatus är följande:

- Etablerad ställning
- Osäker ställning
- Svag ställning
- Högstskolestuderande
- Övriga studier
- Varken i arbete eller studier

Huvudman. Anger vilken typ av huvudman en skolenhet har; kommun, region eller enskild. Variabeln härleds från Skolverkets skolenhetsregister.

Gymnasieprogram. Det finns 18 nationella gymnasieprogram, 5 introduktionsprogram, riksrekryterande utbildningar med egna examensmål, International Baccalaureate samt gymnasieingenjörsutbildning.

Programtyp. Innehåller uppgifter om typ av program eleven varit registrerad på: yrkesprogram, högskoleförberedande program eller introduktionsprogram.

Svensk/Utländsk bakgrund. Inrikes född i Sverige med minst en inrikes född förälder respektive utrikes född eller inrikes född med två utrikes födda föräldrar. Variabeln hämtas från RTB.

Kön. Kvinnor, män. Variabeln härleds från individens personnummer.

Skolkommun (och län). Kommun där skolenhet är belägen. Variabeln härleds från Skolverkets skolenhetsregister.

Skolenhet. En skolenhet utgör en administrativ enhet där undervisning bedrivs och där det finns en rektor som ansvarar för ledningen och samordningen av det pedagogiska ansvaret. Skolenhetskoder hämtas från CSN:s studeranderapportering.

Föräldrarnas högsta utbildningsnivå. Förgymnasial, gymnasial samt kort eller lång eftergymnasial utbildning. Avser biologiska föräldrar. Variabeln härleds från Registret över befolkningens utbildning.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken anges som antal och andelar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisar etableringsstatus i kombination med följande variabler:

¹ Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier.

huvudman, kön, svensk/ utländsk bakgrund, föräldrarnas utbildningsnivå, gymnasieprogram/ inriktning och studieresultat.

Utöver så redovisas vilken bransch ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden arbetar i per program. För ungdomar som är högskolestuderande redovisas för vilket ämnesområde de studerar.

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser referenstiden år 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen utgår ifrån statistiska register för att skatta de redovisade statistikvärdena. SCB gör utdrag från de olika registerna och skapar ett slutligt observationsregister. Den allmänna bedömningen är att de register som används i framställningen av statistiken håller god kvalitet och registerna innehåller rätt värdemängder för att kunna skatta målstorheterna.

En central målvariabel i undersökningen är ungdomarnas etableringsstatus som härleds utifrån uppgifter från de olika registerna. Etableringsmålet är framtaget för att följa upp individer efter studier och är tänkt att ge en bild av hur individen etablerat sig på arbetsmarknaden eller om de studerar vidare. För att ge en övergripande bild fungerar etableringsmålet väldigt väl och kombineras med bland annat läst program eller studieresultat från gymnasieskolan i redovisningen. Tillförlitligheten bedöms som hög.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms vara störst är ramtäckning. Bearbetning är en annan osäkerhetskälla som bedöms påverka statistikens kvalitet.

2.2.1 Urval

Statistiken baseras på totalundersökningar och påverkas därmed inte av urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen utgörs av personer som uppfyller två kriterier. Det första är att personerna har varit folkbokförda i Sverige 31/12 2020. Det andra är att personerna har slutfört gymnasieskolan ett, tre respektive fem år före referenstiden eller har påbörjat gymnasiestudierna och är födda samma år som de som har slutfört studierna. Uppgifterna baseras på registren Gymnasieskolan: Elever per 15 oktober (UF0103) och Gymnasieskolans betygsuppgifter (UF0102). De anses hålla hög kvalitet och har inga kända täckningsfel. Målpopulation sammanfaller väl med observationspopulation.

Registret över totalbefolkningen (RTB-registret) är en kopia av innehållet i folkbokföringens register. Det ideala innehållet i folkbokföringens register definieras av de författningar som reglerar folkbokföringen. Det finns dock personer som inte borde vara folkbokförda men är det (övertäckning) samt personer som inte är folkbokförda trots att de borde vara det (undertäckning). Övertäckning bedöms leda till en överskattning av antalet och andelen personer som varken arbetar eller studerar.

2.2.3 Mätning

Mätfel är sådana fel som uppkommer i samband med att uppgifterna som samlas in inte motsvarar de uppgifter som efterfrågas. Med andra ord: skillnader mellan observerade variabelvärden och sanna variabelvärden. Samtliga variabler kommer från register så kvaliteten är beroende av andra datainsamlingar. I samband med datainsamlingarna sker det granskningskontroller för att minimera mätfel. På riksnivå bedöms mätfelet inte ha en stor påverkan på statistiken.

2.2.4 Bortfall

Partiellt bortfall förekommer för uppgifter om föräldrarnas utbildningsnivå. Totalt rör det sig om mellan 3 000 - 5 000 individer, motsvarande 3 - 5 procent. Antalet varierar mellan olika avgångsår.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", till exempel beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Uppgifterna rimlighetskontrolleras under arbetets gång. Bland annat så kontrolleras att allt för stora avvikelser i frekvenser för variabler inte förekommer mot föregående års uppgifter. Om avvikelser förekommer, så försöker man hitta en förklaring till det och åtgärdar dem i de fall där ett bearbetningsfel har förekommit.

2.2.6 Modellantaganden

För att följa upp vad ungdomar gör efter sina gymnasiestudier används måttet etableringsstatus. För att kunna klassificera in ungdomar i måttets sex olika kategorier används olika antaganden. Exempelvis antas för kategorin *etablerad ställning* att ungdomar ska ha en viss inkomst och ingen förekomst av arbetslöshet under året. Dessa antaganden kan i vissa fall ge en något missvisande bild till exempel för de ungdomar som befinner sig nära gränsvärdet vad gäller inkomst eller antal dagars arbetslöshet. På riksnivå bedöms denna typ av problematik vara liten.

En annan typ av problematik kopplat till modellantaganden är att det finns en risk för underskattning av kategorierna *högskolestuderande* och *övriga studier*. Detta på grund av de antaganden som görs för att klassificera ungdomar som studerar, vilket kräver avklarade poäng och/eller studiemedel. Ungdomar som studerar men inte uppfyller dessa krav hamnar i annan kategori. Denna klassificering kan vara en källa till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ej aktuellt.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden beräknat från den senaste referenstidpunkten till publicering är ca 22 månader.

3.2 Frekvens

Produktion samt redovisning sker en gång per år.

3.3 Punktlighet

Publiceringen sker enligt Publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik, se <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/nar-publiceras-statistiken>

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se. Statistik finns tillgänglig på riks-, läns- kommun- och skolnivå.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Skolverket svarar på frågor om den publicerade statistiken och utför på beställning enklare specialbearbetningar av primärmaterial. Statistikfrågor kan skickas per e-post till funktionsbrevlådan utbildningsstatistik@skolverket.se.

SCB utför på beställning mer omfattande specialbearbetningar av primärmaterial.

4.3 Presentation

Publiceringen på Skolverkets webbplats består dels av standardiserade tabeller, dels av kortare PM samt mer utförliga publikationer som belyser och kommenterar aktuell statistik.

4.4 Dokumentation

Statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskolan är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem i samråd med Skolverket.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Under åren har gymnasieskolan genomgått ett antal förändringar, vilket gör att man ska vara aktsam med att göra vissa jämförelser över tid. Programstruktur, innehåll och betygssystem är exempel på förändringar i och med de olika gymnasiereformer som genomförts. Jämförelser mellan

gymnasieprogrammen innan och efter den senaste gymnasiereformen 2011 ska göras med försiktighet då programinnehåll skiljer sig åt.

År 2019 förändrades metoden för att ta fram variabeln sysselsättningsstatus som ligger till grund för etableringsmättet. För första gången användes arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) för att härleda variabeln sysselsättningsstatus. AGI ersatte, i de allra flesta fall, de tidigare kontrolluppgifterna (KU). AGI ska lämnas av arbetsgivare till Skatteverket för alla anställda varje månad och innehåller uppgifter om löneutbetalningar och skatteavdrag. Förändringen bedöms inte påverka jämförelser över tid.

År 2020 genomförde SCB en översyn av det centrala måttet etableringsstatus. Då justerades måttet avseende kategoriseringen av studerande. Personer som studerade utan studiemedel kategoriserades tidigare inte som studerande. Efter justeringen likställs avklarade poäng i högskolan eller i komvux med att få studiemedel. Tidigare krävdes det även mer än 2000 kr i studiemedel för att kategoriseras som "Övriga studier". Den gränsen sänktes och efter justeringen räcker att personen fått studiemedel, oavsett hur mycket. Statistik med referensår 2018 och framåt utgår ifrån det reviderade måttet.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan redovisningsgrupperna anses generellt vara god i och med att redovisningsgrupperna i flertalet fall bygger på variabler som härleds från kvalitetsgranskade register hos SCB. För redovisningsgrupper uppdelat på studieresultat finns det en viss definitionsskillnad. Beroende på om ungdomar har slutfört med examen eller inte kan det skilja sig åt hur många år som har gått mellan gymnasiestudier och referensår.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken passar bra att sammanvända med statistik om etablering på arbetsmarknaden eller fortsatta studier efter avslutad kommunal vuxenutbildning. Dessa produkter utgår ifrån samma mått på etableringsstatus med samma inkomstgränser.

5.4 Numerisk överensstämmelse

För statistiken är den numeriska överensstämmelsen generellt god. Vid redovisningen av föräldrarnas utbildningsnivå blir inte alltid summan av delar lika med totalen på grund av partiellt bortfall.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)). För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte för denna statistik.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

F Historik

Statistiken redovisades för första gången år 2014 till följd av ett regeringsuppdrag, där det fastställdes att Skolverket skulle redovisa hur ungdomar etablerat sig på arbetsmarknaden efter avslutad utbildning i gymnasieskolan (uppdrag 34 i regleringsbrev 2014). År 2021 publicerade Skolverket för första gången statistik över den sista mättidpunkten fem år efter gymnasieskolan för elever som har läst enligt läroplanen Gy11. Från och med publicering år 2022 utgör statistiken en del av Skolverkets officiella statistik.

G   Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Skolverket
Kontaktinformation	Christina Sandström
E-post	Fornamn.efternamn@skolverket.se
Telefon	08-527 332 00